

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség iroda: Versecz, Jaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-féle felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Évesre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekot kérjük pontosan délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi június 15-én.

24 szám.

A Délvidék ipara.

(I—L.) Valamikor, még nem is olyan régen, úgy beszéltek Magyarország Délvidékéről, az egykori Bánátról, mint a tejjel-mézrel folyó Kánaánról.

Torontál-, Temes-, Krassó-Szörény vármegyék lakosai jólétben éltek, elégedettek, boldogok voltak, már a mennyire a földi életben boldogok és elégedettek lehetnek az emberek.

Gazdag falvak, gazdag városok sorakoztak egymás mellett, ahol egyformán boldogulhatott a gazda, a földművelő, az iparos és a kereskedő. A pezsgő gazdasági élet mellett virágzó ipari és kereskedelmi élet uralkodott.

Az idők változásával, a modern technika vívmányainak terjedésével azonban lassankint itt is mutatkozni kezdett a visszaesés az iparban és az a visszaesés nem szűnt meg, sőt az utolsó évtizedben mindinkább rohamosabb és nagyobb kiterjedésű lett.

Ebbe az utolsó évtizedbe esett a gazdasági válság, a melyből ma sem tud kibontakozni az egész ország. Néhány rossz termés s az általános gazdasági pangás megingatta a gazdasági élet alapjait s a gazdák, akik teljesen tönkre nem mentek, a nagy állami és községi terhekkal vállalkon, csak hogy éppen tengődtek s tengődnek ma is.

Ennek a gazdasági válságnak a következménye nem lehetett más, minthogy a virágzó ipar és kereskedelem a tönk szélére került.

A délvidéken a mezőgazdaság a vezető tényező. A hatalmas síkságon a termőföld uralkodik. Ha a föld gazdagon fizet, ha a mezőgazdaság virágzik, az iparnak és kereskedelemnek is jut belőle annyi hogy a kereskedők és iparosok nemcsak megélhetnek de gyarapodhatnak.

Mihelyt azonban a mezőgazdasági válság bekövetkezett, annak a súlya rögtön ránehezedett az iparra és kereskedelemre.

Elsősorban pedig a kisiparra. A Délvidék eddig ugyszólván kiesett a nagy ipari forgalom köréből s a lakosság szükségleteit az itteni iparosoktól szerezte be. A gazdag aratást gazdag vásár követte. Mikor pedig az utolsó időben rosszul fizetett a föld, az iparos vásárról vásárra hordta portékáját s jó ha a munkákba fektetett tőkét vissza tudta kapni. De legtöbbször még ezt sem tudták elérni.

Növelte és fokozatosan növeli ma is a délvidéki ipar pangását, sőt mondhatni csődjét az, hogy a vasuti vonalak szaporodásával, a közlekedés forgalmának kiter-

jesztésével az ipari központ könnyen hozzáférhet a Délvidékhez s áruival eláraszthatja ugyszólván minden részét.

Általános gazdasági szempontból ez még talán nem képezhetne veszélyt s a panaszokat és feljajdulásokat nem színezné ki olyan sötétben, ha a központi ipari forgalom a magyar ipar termékeinek szerezne a Délvidéken piacot.

De a Délvidéken a magyar iparról alig lehet szó.

Itt az iparban és kereskedelemben az osztrák, különösen a bécsi ipar termékei uralkodnak. A bécsi és egyéb osztrák gyárak előzöltek a délvidéket s ott olyan piacot teremtettek maguknak, a melynél rájuk nézve kedvezőbb talán egész Magyarországon nincs.

Már most az itteni iparosok az ő szolid és becsületes munkájukkal nem képesek versenyezni a silány, de olcsó osztrák ipari termékekkel.

A lakosság bármint is szeretné a helybeli iparosokat támogatni rendelkezéseivel, a rossz viszonyok között nem képes megfizetni a szolid munkát, az iparos pedig a pangó ipari forgalomban nem adhatja olcsóbban áruját. A nagyipar az anyagot magához vonja, a kisiparos az anyaghoz is drágábban jut, hitelle pedig nincs. Ilyen körülmények között az ipari termékekkel lehetetlen versenyezni.

A bécsi és más osztrák ipari termékek jó vására már egész sereg, azelőtt virágzó iparágat tett tönkre s a meglevő iparágak üzöi, hogy megélhetésüket biztosítsák, kénytelenek sokszor ahhoz a csalafintasághoz folyamodni, hogy a gyári árut mint a saját ipari terméküket bocsájtják piacra. A figyelmes szemlélő tapasztalhatja, hogy a heti vásárokon a kisiparosok a gyári árukkal tudnak csak üzletet csinálni.

A kereskedők ilyen viszonyok között természetesen az idegen portékát kolportálják, mert a kisiparos szolid, de drágább munkája a nyakukon marad.

A Délvidék iparának csődjében vannak azonban más jelenségek is, amelyek a magyar ipar pusztulását előmozdították s a melyek ha meg nem szűnnek teljesen megsemmisítik az ipart.

Ezek egyike az, hogy az iparosok, főleg a kisiparosok, — ezek képezik itt is a gerincét a magyar iparnak, — közömbösen nézik a pusztulást s nem igyekeznek módokat keresni arra, hogy az idegen ipar inváziójával sikeresen szembeálljanak. Fázanak a modern technika eszközeitől, a melyek lehetővé teszik a gyorsabb és olcsóbb termelést. Talán némileg rovására megy ez a munka szoliditásának, de elvgre is az árul uszni kell, mert más-

kép bizonyos a teljes megsemmisülés. A modern technikai eszközök segítségével föl lehet venni a versenyt az idegen iparral, mert mégis csak inkább megfizeti a közönség a magyar árut, mint a hasonló módon és a mellett sokkal silányabban előállított osztrák portékát.

Másik dolog az volt, hogy a közönség is közönnnyel nézte a helyi magyar ipar pusztulását, sőt előmozdította azzal, hogy majdnem teljesen mellőzte a magyar iparosokat s csak idegen portékát vásárolt. Ezt a szegényebb embereknek talán meg lehet bocsátani, mert náluk nagyfontosságú dolog, ha szükségleteiket olcsón szerezhetik be: nem lehet azonban helyeselni azt, hogy a jómódu közönség tulnyomó része is mellőzte a délvidéki iparosokat és a bécsi áruknak kedvezett. A legnagyobb intelligenciájú jómódu közönség tudja azt, hogy az idegen áru selejtesebb s a helyi iparosok termékei messze fölötte állanak, tehát nekik föltétlenül az egész vonalon a magyar iparosokat kell támogatniok. Igaz, hogy egyszerre többet ad ki valamely áruért, de azért még sem vásárol drágábban, mert a selejtes idegen áruból többet kell vennie. Ezt a vásárlási rendszert, a mint mondtam, indokolja a szegénység, de bűn a jómódu vásárlótól annál is inkább bűn, mert ezzel a nemzeti előhaladást gátolja.

Serenese azonban, hogyha el is jutunk az örvény széléhez, itt megállunk. A délvidéki közönséget is megdöbbenetette a magyar ipar pusztulása s hogy beletekintett az örvénybe, megállt, gondolkodott s azután cselekedett is.

Mindenfelé mozgolódní kezdtek a vezető körök, a hangadó elemek, hogy megállítsák a pusztulást. Törekvésük egyrészt arra irányul, hogy az iparosokat fölrázzák tértlenségekből, közönyösségükből s fokozottabb tevékenységre buzdítsák, másrészt pedig, hogy a vásárló közönséget rábirják arra, hogy mellőze az idegen ipar termékeit s hazai, nevezetesen délvidéki iparosoktól szerezze be szükségleteit.

Szép példával jár ebben elől Versecz és Nagybecskerek városa, midőn az újabb időben fokozott igyekezettel törekszik arra, hogy a hazai ipar pusztulását meggátolja és az osztrák ipar termékeit kiszorítsa. Ennek a céljának az előmozdítására fog szolgálni a verseczi és a nagybecskereki iparkialítás is.

A küzdelem mindenesetre kemény lesz, de szilárd akarat és kitartás mellett lehetetlen, hogy a siker elmaradjon.

Somfal János.

NAPI HIREK

Református magyar istentisztelet.

Nttü Szabolcska Mihály temesvári reform. lelkész, a hirneves költőpap ma d. e. 10 órakor istentiszteletet tart az állami főreáliskolában, melyről a híveket ez uton is értesíti az egyház gondnoksága. — Istentisztelet után lesz a reform. növendékek hittani vizsgálat.

Kinevezés. A király őfelsége Szörényi Gyula szászabányi kir. járásbírói albirót, Dr. Szörényi József verseczi m. kir. áll. főisk. tanár fivérét Alibunára kir. járásbíróvá nevezte ki. Szörényi Gyula, ki kedves, megnyerő modorával számtalan barátot és tisztelt szerzett nemcsak városunkban, de az egész délvidéken magának; — az alapos képzétségű és tehetséges jogász méltán megérdemelte ezen előléptetést. Kinevezéséhez őszintén gratulálunk.

Rendjelt kapott. Demeter György cs. és kir. tengerész tisztet, Demeter Szilárd verseczi ügyvéd rokonszenves fiát, ki mint a „Mária Theresia“ hadihajó tisztje részt vett a khinai hadjáratban — az orosz császár a III. ad osztályú szent Szaniszló renddel tüntette ki.

Halálozás. Egy jobb sorsra érdemes törekvő fiatal embert ragadott el a múlt szombaton a halál. Iváncskovits Lázár újságíró, ki legutóbb a Verseczen megjelenő „Budutynost“ liberális lapnak volt segédszerkesztője, előbb a Szerajevóban megjelenő „Nada“ (Remény) főmunkatársa, élete 25-ik évében, a múlt szombaton elhunyt, és vasárnap kísértették ki nagy részvét mellett végső nyughelyére. A boldogult a verseczi főreáliskolában végezte tanulmányait és tett érettségét. Jó szerb, de mind a mellett jó magyar hazafi is volt. Liberális minden ízében. Aldas és béke hamvaira.

Halálozás. Cokora János nyug. szolcizai gör. kel. román plébános, a verseczi „Luceaferul“ című pénztintézet igazgatója élete 64-ik évében f. hó 7-én elhunyt. Béke hamvaira!

Koronázási emlékünnepele. Mint minden esztendőben, úgy az idén is szokott kegyelettel ünnepelték meg a városunkban lévő tanintézetek a koronázás évfordulóját. Reggel 9 órakor ünnepi hálaadó istentisztelet tartott a rom. kath. templomban, hová az összes tanintézetek növendékei felvonultak. Az isteni tisztelt után kezdődtek az ünnepélyek. — Az állami főreáliskola nemzeti színű drapériákkal izlésesen felszított tornatermében, hol őfelségei mellszobrai is föl voltak állítva, 10 órakor kezdődött az ünnepély válogatott közönség, különösen sok nő jelenlétében. Várhelyi Ferencz főreáliskolai igazgató a következő lelkes beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt: Igen tisztelt vendégek! Kedves tanuló-ifjúság! „A magyar nemzet történetében arany betűkkel fel van jegyezve június 8-ika. Ezen napot megünnepelendők, egybegyűltünk az iskola falai közt. És ha nem is tudjuk oly külső fényvel megülni, mint azt a mai nap jelentősége megkíváná, azért minden bizonynyal oly bensőséggel, olyan felelősséggel emlékezünk meg ezen történeti napról, a milyennel megemlékezni minden hű fia e hazának tartozik. 1867-ik évben jun 8-án th. 35 évvel ezelőtt koronázott meg felséges Urunk, dicsően uralkodó I. FERENCZ JÓZSEF királyunk. Egy emberöltővel ezelőtt érintette királyunk fenséges homlokát Szt. Istvan koronája, a magyar nemzet legdrágább kincse, legszentebb ereklyéje. A szent koronában rejlő varázserőnél fogva ama érintés pillanatában elismerte I. Ferencz Magyarorazág alkotmányos önállóságát, Magyarország megismerte királyunkban a magyar királyt. Ezen érintéssel megpecsételtetett a béke király és nemzete közt; ezen érintés biztos záloga lett egy szebb jövőnek. Az 1867-iki koronázás a szeretet tűzével forrasztotta össze ezt a kapcsolót, melyet a törvény a király és a magyar nemzet közt létesített; a koronát teljesen visszaadta magyarnak a királyt és a magyar haza minden fia szívét, szeretetét hódolatát a királynak. Boldog azon ország, melyben teljes egyetértés, teljes megértés van a nemzet és uralkodója között. Nem dul ott viszály és pártoskodás; ellenben a béke áldása árasztja el a népet. Az anyagi és szellemi jólét emelkedik; a tudományok és művészetek hóditanak, az ipar és kereskedelem virul. Az 1867-ik évi jun. 8-án végbement ünnepélyes koronázás megteremtette nálunk ama

boldogságot. A király és a kormány vállvetve fáradoz, hogy a haza minden népét boldogítsa. Megadja nekünk az alkalmat és módot, az eszközöket, hogy önboldogulásunkon nyugodtan, zavartalanul dolgozhassunk, hogy anyagi javakat szorgalommal, tisztességes munkával gyűjtssünk, hogy a tudományokban, művészetekben képezhessek magunkat. Méltóbban nem ünnepelehetjük meg e napot, azzal hogy mi is bemutassuk szerény szellemi munkánk egy részének az eredményét; bizonyítsuk, hogy mi is önképzéseinkkel, művelődésünkkel saját boldogságunkat és így követve edes hazánk boldogságát előmozdítani iparkodunk. Éljen a haza! Éljen a király! A lelkes eljenzések elhangzása után az ifjusági vegyes kar énekelte el a Hymnust és Király dalt, mad az ifjusági zenekar zene előadásában gyönyörködött a közönség. Radák János VIII. oszt.-beli tanuló Coppe E. Ferencz „Hajótörés“ című költeményét, Podhajeczky Béla VII. o. t. az Ocskay Laszlórol szóló éneket Springer Hugó VIII o. t. Bartók Lajos „Bank ban szelleme“ című költeményét szavaltak értelmesen és helyes hanghordozással. Ezután Takács Gy. főreáliskolai tanár, mint az önképzőkör ez idej tanarvezetője lépett az emelvényre, vazolta az önképzőkör mult évi működését, melyet különben Radák J. VIII. o. t. mint az ifjusági egyesület titkara is részletesen ismertetett. Igen érdekelte úgy az ifjuságot, mint a közönséget a pályadíjak odaítélése. Versecz és Vidéke magyar nyelvtérjesztő egyesülete tudvalevőleg 9 év óta minden évben 40 kor. pályadíjat tűzött ki azon czélből, hogy az önképzőkör legjobb munkák megjutalmazásának. Továbbá Kaufmann János kereskedő és dr. Trebits Gyula főreáliskolai orvos és az egészségtan tanára 10—10 koronás arany jutalmat tűztek ki. Ezen pályadíjakból megjutalmazottak: Akimovics Szvetozár, Zeppenig Miklós, Buócz Béla, Keleti Jenő, Malusev D. Adler Endre, Springer Hugó, Radák János, Podhajeczky Béla, tanulók. A kedves kis ünnepély ének- és zenével fejeztették be. Mielőtt referadánkat befejezdők, külön meg kell emlékeznünk azon rendkívüli haladásról, melyet a tanuló ifjuság dr. Szörényi József főreáliskolai tanár szakavatott vezetése mellett az összhangzatos éneklés terén elért. A főreáliskolai vegyeskar oly szép énekeket produkál, mint a minőre kevés, felnöttekből álló dalárda képes. Az ifjusági zenekar is hova-tovább fejlődik és a mult iskolaévből oly szervezetet nyert, mely fönmaradását biztosítja. A kedves ünnepélyről azon tudatban távozott el a közönség, hogy főreáliskolánkban, melyért városunk polgársága oly sokat áldozott, a tanulók igaz, hazafias szellemben neveltetnek, és hogy a tanintézet fokozatos virágzásnak örvend.

Tanulótársak összejövetele. Állami főreáliskolánk azon növendékei, kik az érettségi vizsgálatot 1892-ben tették le, tíz éves találkozóra fognak összejönni a mai napon Verseczen az áll. főreáliskolában. Ezen volt növendékek a következők: Benda Jenő egyet. segédtanár Budapest, Bernácsy Jenő muzeumi ör Budapest, Löbl Márkus jegyző Mercsina, Kardos Miksa csász. és kir. hadnagy Komárom. Thier Manó vasuti mérnök Budapest, Heinrich Sebestyén csász. és kir. udvari építész Bécs, Sztaneszku J. bányamérnök Salgó-Tarján. Wätz Károly számtiszt Temesvár. A derék fiatal emberek, — kik mint a fentebbi névsorból látszik, szorgalmuk és igyekezetükkel oly szép állásokba jutottak és a kik észire váltak annak az iskolának és tanári testületnek mely őket középiskolai pályájukon nevelte — a mai napon tíz éves találkozóra összegyűlöl kis gárdát a legmelegebben üdvözöljük városunk falai között.

A csatádi Lenau-szobor. Csatád község képviselőtestülete vasárnap ülést tartott, melyen megállapította a Lenau-szobor leleplezési ünnepének programját. A program a következő: 1. A képviselőtestület diszközgyűlése. 2. Felvonulás Rakóczy-induló mellett a község házárol a rom. kath. templomba, hol istentisztelet lesz. 3. Felvonulás a szobor elé és a „Szózat“ elneklése. 4. A szobor bizottság elnökének beszéde. 5. Ünnepi beszéd, tartja Herczeg Ferencz. 6. Német ünnepi beszéd, tartja a község egyik szülöttje, valószínűleg Stejn József temesvári kir. ítélőtáblai bír. 7. Lenau néhány hazafias költeményének felolvasása. 8. A szobor átadása. 9. Kolcsey himnuszának elneklése. 10. Felvonulás a költő szülőházához, és megkoszorúzása az ott elhelyezett emléktáblának. Az ünnepélyre magyarország összes irodalmi és hírlapírói egyesületeit meg-

hívják. A meghívókat július hónapokban küldik szét. Itt egyuttal megemlítjük, hogy a csatádi képviselőtestület ugyanakkor a község tereit a következőkép nevezte el: Lenau-tér, Ferencz József-tér, Széll-, Wekerle-, Deák-, Petőfi-, Kosuth-, Széchényi-, Hunyady-, Baross-utca.

Főreáliskolánk tornaversenye tegnap szombaton folyt le ritka szép fekvésű versenypályánkon és ifjusági játéktéren, melyhez hasonló alkalmas helyiséggel kevés középiskola rendelkezik széles e hazában. Az ifjuság nagyobbára egyenlő és csinos tornaruhában, csengő zeneszó mellett d. u. 4 1/2 órakor vonult ki a versenytérre, melynek tribünjét ekkorára intelligens közönség foglalta el. Diákjaink ügyes felvonulása, szép magatartása különösen a szabad gyakorlatok nagy tetszést arattak. Mint hasonló alkalomkor, voltak különféle szorgyakorlatok kötélhuzás, szulodobás, sulyemelés, sőt egy igen csinos tornajáték is. A jury következőkből alakított meg: a távugrásnál (IV-V oszt.) Dr. Haag A. Weitner J. Karvassi L. — sulyemelésnél: (VI—VII oszt.) Dr. Dezső Gy. Dr. Lichtscheindl E. Takács Gy. — szulodobásnál: (IV—V oszt.) Koszirovics J. Zoffmann S. Dékány L. Magasugrásnál (VI—VII.) Dr. Deikovits J. Krause J. Halmos Béla — futásnál: Kovacsics A. Dr. Szabó L. Kovalik János. A nyertes tanulók neveit — mivel a hangverseny lapunk zártáig nem fejeztették be — jövő vasárnap fogjuk közölni.

Vizsgálatok sorrendje az állami főreáliskolában.

Június 16-án Maganvizsgálatok.

- „ 17-én d. e. VII. osztály. Mennyiségtan, physika, ábr. geometria. VI. oszt. magyar, német, francia.
- „ d. u. V. osztály. Magyar, német, francia.
- „ IV. oszt. Történelem phisika.
- „ 18-án d. e. III. osztály. Számtan, physika geometria. I. oszt. Magyar, német földrajz.
- „ 18-án d. u. II. osztály. Magyar, német, földrajz. III—VI oszt. Gyorsírás.
- „ 19-én d. e. I. a.) oszt. Természetráaj, számtan, mértan. II—VII. Szerb nyelv.
- „ 19-én d. u. VII. oszt. Történelem, természetrajz, egészségtan. VI. oszt. Mennyiségtan. ábrázoló geometria, vegytan.
- „ 20-án d. e. IV. oszt. magyar, német, francia. V. oszt. Történet, természetrajz.
- „ 20-án d. u. I. b.) Természetráaj, számtan, Geometria. V—VII. oszt. Latin.
- „ 21-én d. e. III. oszt. Történelem, földrajz.
- „ II. oszt. Természetráaj, számtan, geometria.
- „ 21-én d. u. VI. oszt. Történelem, természetrajz. I. a.) oszt. Magyar, ném. földrajz.
- „ 23-án d. e. VII. Magyar, német, francia.
- „ IV. oszt. Számtan, mértan.
- „ 23-án, d. u. III. Magyar, német, francia.
- „ V. oszt. Vegytan, számtan,

A vizsgálatok d. e. 8 órakor, d. u. 2 órakor kezdődnek. — A T. cz. szülöket és tanügybáratokat ezen vizsgálatokra tisztelettel meghívja a igazgatóság.

A verseczi községi népiskolák vizsgálatainak sorrendje. Vasárnap, június 15-én délelőtt: Zenevizsga a fiuknál. Zenetanító Daum Otto, isk. széki tag Weifert Nándor. — Hétfőn, június hó 16-án délelőtt: I. c. leányosztály, tanító Benedek Janka, isk. széki tag Greszler Gyula. II. c.) leányosztály, tanító Böresök Ida, isk. sz. tag Hemberger Bálint. IV. a.) fiuosztály, tanító Boiger Károly, isk. sz. tag Braichler Nándor. Hétfőn június hó 16-án délután: I. c.) fiuosztály, tanító Engel Márton, isk. sz. tag Gettmann János. II. c.) fiuosztály tanító Wätz Nándor, isk. sz. tag Weifert Nándor. — Kedden, június hó 17-én délelőtt: I. a.) fiuosztály, tanító Frank Istvan, isk. sz. tag Seemayer Ferencz. I. b.) fiuoszt. tanító Grünwald Bódog, isk. tag Gettmann János. II. a.) fiuoszt. tanító Schmitz Vilmos, isk. sz. tag Ditsch Péter. II. b.) fiuoszt. tanító Bredurán Miklós, isk. sz. tag Müller Oszkár. — Kedden június hó 17-én délután: fiuosztály tanító Fertig Károly, isk. sz. tag Sida A. III. b.) fiuoszt. tanító Michler Károly isk. sz. tag Neukomm Gyula. III. c.) fiuosztály Schifnoszka Manó, isk. sz. tag Dr. Demetrovics Mihály. — Szerdán, június hó 18-án délelőtt: IV. b.) fiuosztály, tanító Milleker Bódog, isk. sz. tag Adler Miksa. V. fiuosztály tanító Hlubovszky Károly, isk. sz. tag Dr. Markovics György. VI. fiuosztály tanító Bmurgardt Imre, isk. sz. tag Raics Lyubomir. — Szerdán június hó 18-án délután: I. a.) leányosztály. Tan. Alkantára t. nővér, isk. sz. tag Dr. Markovics György. I. b.) leányosztály tan. Leonilda nővér, isk. sz. tag Pressinger Antal II. a.) leányosztály, tan. Augustina t. nővér, isk. sz. tag Hemberger Bálint. II. b.) leányosztály, tan. Gregoria t. nővér, isk. sz. tag Seemayer Ferencz. — Péntek, június hó 20-án délelőtt: III. a.) leányosztály, tan. Bonfilia t. nővér, isk. sz. tag Müller Oszkár. III. b.) leányosztály, tan. Harlindis t. nővér, isk. sz. tag Rottler Ferencz. III. c. leányosztály, tan. Fortunata t. nővér, isk. sz. tag Schröder Gáspár. IV. a.) leányosztály, tan. Foreria t. nővér, isk. sz. tag Adler Miksa. — Péntek június hó 20-án délután: IV. b. leányosztály, tan. Cassiana t. nővér, isk. sz. tag Hóni Ferencz. IV. c.) leányosztály, tan. Adjutóra t. nővér, isk. sz. tag Neukomm Gyula. V-VI. leányosztály, tan. Thiatildis t. nővér, isk. sz. tag Raics Lyubomir. — Szombat, június hó 21-én 7/9 órakor: „Te Deum“ és

bizonyítványok kiosztása. A vizsgák délelőtt 8 és délután 2 órakor kezdődnek.

A Görö-féle nyilvánossági joggal felruházott magán elemi népiskolában az évfáradó vizsgálatok hétfőn június hó 23-án fognak megtartatni, — még pedig délelőtt 8—10 az I-ső és II-ik, 10—12 a III-ik, délután 2—4 a IV osztályban. A szülők és tanúgybarátok e vizsgálatokra tisztelettel meghívattak.

Mayering Emma nyilvánossági joggal ellátott leánynevelő tanintézetében az évfáradó vizsgálatok június hó 26, 26 és 27-én tartatnak meg, és pedig: június 25-én reggel 9-től kezdve az I. II. III-ik és IV-ik elemi osztályok vizsgálatai 26-án reggel 8-tól az I. II-ik polgári osztályok vizsgálatát, délután 2 órától a III—IV-ik polg. oszt. vizsgálatát. 27-én d. e. 9 órakor évfáradó hangverseny. A vizsgálatok napjain a rajz- és kézi munkák közszemlére kiállítanak. Ezen vizsgálatokhoz a tisztelt szülők és tanúgybarátok ez uton is meghívattak.

Kegyület. Nagybecskerekben a mult napokban leplezték le néhai Steinbach Antal torontali tanfelügyelő síremlékét, a melynek költségét a tanítók gyűjtötték össze. Az emlékbeszédet Molnár József pancsovai tanító mondta, utána Pacséri Károly tanfelügyelő beszélt. Az ünnep egy gyászdallal ért véget, a melynek szövegét Lauka Gusztáv, zenéjét Osztie Béla tanító írta.

Állami főreáliskolánk ifjusági segítő egyesülete rendes havi közgyűlését f. hó 8-án tartotta meg, mely alkalommal B. Zákó Milan főispán elnök helyett Várhelyi Ferencz főisk. igazgató elnökölt, felolvasta terjedelmes s az egyesület áldásos működését minden irányban megvilágító jelentését, melyet örömmel vettek tudomásul a szép számban megjelent egyf. tagok. Ezen jelentésből felemlítjük, hogy az egylet vagyona: maradék 1901 évről 6381 k. 74 f. a mult évi bevétel 989'09 k. összesen 7370.83 k. A segítő egylet könyvtára 550 kötetet tartalmaz. A mult évben szegény tanulók számára 427'36 k. áru ingyen tankönyv szereztetett be (120 k.-t e célra a magyar nyelvtan-terjesztő egyesület adományozott.) 3 beteg tanuló 30 k. segélyeztetett, 21 tanuló ellátott az egylet 233'10 k értékű ruhával, szegény tanulóknak 120 k. tandíjat fizetett. A választmányt, melynek a főisk. tanárok hivatalból tagjai — követezőkkel egészítette ki a közgyűlés: Hoffmann R. Lászlóffy L. Dr. Lichtscheindl E. Paulovits István, Dr. Seemayer K. Weifert K. Dr. Zeppeniág P. Zoffmann S. — számvizsgálók: Georgevics M. Mihajlovics E. és Weitner Ferencz. — A közhasznú egyesület, mely a szegény tanulók segélyezése ügyében valóban ritka szép tevékenységet fejt ki, könnyíti a szegény szülők terheit, méltóan megérdemli a közönség támogatását.

Tavaszi mulatság. Állami főreáliskolánk ifjusága a mult szombaton tartotta meg tavaszi mulatságát regényes fekvésű erdősgünkben levő „Bonnáz-tér“-en. Az ifjuság már kora reggel kivonult, szépen feldíszítette a mulatság színhelyét és az egész napot vidám kedélyhangulat mellett különféle játékokkal töltötte el. Daczára annak hogy a mulatság jótékony volt, nem nagy közönség jelent meg, mert féltek a mindennapos esőtől. A mulatság bevétele 195 k. tett ki, kiadás volt 108 k. így a tiszta jövedelem 86 k. 50 f. A mulatság rendezésében a főérdem Tholt Pál és Vogel-Bauer Gy. tanárokat illette meg. A tavaszi kirándulás a legszebb rendben, minden zavaró incidens nélkül folyt le.

A kiállítási bizottság gyűlése Mult csütörtökön f. hó 12-én a kiállítási bizottság Kosziorovics Iván főjegyző elnökle alatt a városi székház tanácstermében ülést tartott, a melyen a tárgysorozat első pontjához képest a helyesbített költségvetés tárgyalatott. Mazsary Rezső kiállítási igazgató a költségvetés minden egyes tételének tészletes ismertetése után kimutatván a költségvetés realis alapját és egyszersmind szükségét annak, hogy a bejelentett kiállítási tárgyak elhelyezésére még egy pavillon felállítandó, gyűlés a helyesbített költségvetést egyhangulag elfogadta és a szükséges pavillon felállításához hozzájárult. A tárgysorozat 2. pontját a Horváth Ede kiállítási titkár által nagy körültekintéssel kidolgozott jury-szabályzat bemutatása képezte, mely Rottler Ferencz és Wolfner Vilmos hozzászólása után lényegtelen kibővítésekkel egyhangulag elfogadtatott. Több tárgy nem lévén, elnököl főjegyző Rottler Ferencz és Wolfner Vilmos jegyzőkönyvi hitelesítők megnevezésével a gyűlést berekesztette. Ugyancsak az nap d. u. 6 órakor a borászati és borkereskedelmi kongresszus előkészítésére

kiküldött helyi bizottság Zoffmann Sándor elnökle alatt gyűlést tartott, melyen a „Magyar Borkereskedelem“ főszerkesztője Molnár Lipót a f. hó 8-án Budapesten tartott borkereskedők értekezletéről és a verseczi borkereskedelmi kongresszusra vonatkozó megállapodásokról és programpontokból nagy szakismerettel és bő indokolással referált. A bizottság Molnár Lipót javaslatait egyhangulag magáévá tette és a legközelebbi bizottsági gyűlésen megállapítja a részletes programot. Miután elnököl Zoffmann Sándor indítványára Molnár Lipótnak önzetlen fáradozásáért a bizottság köszönete kifejeztetvén az értekezlet véget ért.

Az Alexandrovits Glückmann-féle szaloda szép kerti helyiségében ma este az „Ös Budavári,“ női zenekar fog hangversenyezni. A Millekerben Dezső bandája játszik.

Verseczi kereskedők mint csempészek bűntársai. Mint a „Dél. Közl.“ írja, nagyszabású czukorcsempészetnek jött nyomára a temesvári pénzügyigazgatóság. „Szerbiából ugyanis a Dunán át hirhadt csempészek a híres „Senki sziget“ közelében immár több ízben czukrot csempészték át temesmegyébe, hogy azután jó pénzért eladják. A csempészek azonban Dragonescu Dömjén kir. tanácsos. pénzügyigazgató erélyeskedése folytán most rajtavesttek. A bandát kézrekerítették és letartóztatták.

A csempészek töredelmes vallomást tettek. Négy hét előtt szintén csempészték át 576 kgr. czukrot és egy verseczi kereskedőnek adták el 40 krajczárjával kilóját. A nevét nem tudták megmondani a fűszerkereskedésnek s így a csempészeket Verseczre kellett 12-én szállítani a hol a bűntárs meg is került. A czukrot Petrovics és Pantics verseczi kereskedő czég vette meg. Pantics nyomban lefizette az 519 kor. bírságot.

Az iskolaszékek új utasítása. A kultuszminiszter a községi iskolaszékek számára új utasítást adott ki s az 1876 évit ezzel hatályon helyezte. Az új utasítás a régítől abban különbözik, hogy az iskolaszék tagjai a tanulmányi ügyekben nem lesznek szakértők; a tanító számára legkisebb fizetés gyanánt a 800 koronát és lakást, vagy 150 korona lakáspénzt és a 100 kor. ötödéves pótlékot biztosítja. Segédtanító csak magyarul nem tudó öreg tanító mellé alkalmazhatnak. Nem lehet községi tanító akinek olyan oklevele van, melyet 1882. után olyan képzőből nyert, ahol a tanítás nyelve nem magyar és az oklevélről a kir. tanfelügyelő aláírása hiányzik. Ha a község a magyarul nem tudó tanító mellé nem alkalmaz segédtanítót, azt a község terhére a tanfelügyelő nevezi ki, s ez esetben a község pénztárából 400 korona fizetést kap. Iskolaszéki tag nem lehet, aki magyarul nem tud; kivételt csak ott tesznek, hol a községben vagy városban nem akad annyi magyarul tudó intelligensebb ember, a kikből kitelik az iskolaszék. A tanító, mikor a hivatalát elfoglalja, esküt tenni köteles.

Pángermán izgatók. A hirhadt pángermán izgató, Korn Artur, június tizenhetedikén újra törvényt fog állani a szegedi esküdtbiróság előtt lázításért és izgatásért. Vádlott-társai Steinacker Ödön volt országgyűlési képviselő és Kirsch Alajos lesznek, a kik a Korn magyarfaló lapjába lázító cikkeket irtak. A vizsgálat során kihallgatott tanúk vallomásából egész bizonyossággal kiderül, hogy a pángermán izgatók a délvidéknek egy nagy részét megmetelyezték. Az új tárgyalás küszöbén Korn és társai mindenféle fenyegetéssel terrorizálják a megidézett tanukat, támadják lelkészeket, kiüzéssel fenyegetik őket, Tragárságokat és fenyegetéseket firkálnak a magyar érzelmű svábok házáira, Korn Arturt a nagy-kikindai ügyesség is porbe fogta, ötszörös sajtórendőri kihágásért. A tárgyalást a törvénytörés a mult hónap harmincadikára tüzte ki, de a vádlott nem jelent meg.

Öngyilkosság. Wallner Károly 31 éves verseczi földműves a mult hétfőn öngyilkosságot követett el, — kutba ugrott. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség.

Uszoda megnyitás. A mindenféle szükséges komforttal ellátott Adler-féle fődött uszodát meg nyitották. Nagy áldás lesz az a forró nyári időben.

Virágbarátok! A „Florol“ virágtrágya-kiadvonat használata bámulatos hatással van a virágok fejlődésére, szinponpája és illatára. Postán

bérmentve küldi 1, 2¹/₂ és 4 korona ellenében Waltersdorfer R. Pál droguista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 8/e.

Mint értesülünk, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank, ezen előzékenységeről általánosan ismert, előkelő fővárosi pénzintézet ujabban jelzálogosztályt nyitott s ajánljuk mai számunkban megjelent idevonatkozó hirdetését különösen gazdaközönségünk figyelmébe.

Nyilttér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férferőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szelemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alatt felzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

A legszebb és divatosabb csokrokat és koszorúkat

— élő virágokból —

szállít minden tájakra gyorsan és pontosan a cs. és kir. udvari virágszállító

Mühle Vilmos
Temesvár.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank

Budapesten, V., Dorottya-uteza 6. sz. saját ház.

Befizetett részvénytőke
30 millió korona.

A bank ujabban a

jelzálog üzletet

vette fel üzleti körébe.

Jelzálogkölcsonöket engedélyez
földbirtokokra

és városi nagy bérházakra saját kibocsátásu
4 százalékos záloglevelek
alapján 20 éves, 30, 40, 50, 60, 65 és 70 éves törlesztésre a legelőnyösebb feltételek mellett.

A benyújtásokat a leggyorsabban bonyolítja le; minden megkeresést 48 óra alatt válaszban részesít.

Nyári lak (Villa)

Sirokko-bilában, Frank-féle nyaralóval szemben, 2 kis szobával és konyhával a nyári hónapokra kiadó.

Jó forrásvíz a laknál.

Loos András

zsákutcza.

Millió hölgy használja a

„FEEOLIN“ t.

Kérdezzék csak házirosvát, hogy a „FEEOLIN“ nem-e a legjobb kozmetikai szer a kéznek, a hajnak és fogaknak! A legtisztább arc és a legcsönyébb kezek előkelő, üde, finomságot és alakot nyer a „FEEOLIN“ használata által. A „FEEOLIN“ 42 legnemesebb és legfrissebb növényből előállított szappan. Jótállunk továbbá, hogy az arc redői és ráncai, bőrártalmak (mitesszer) és arcpörpöcsékek (wimmerli) stb. a „FEEOLIN“ használata által nyomtalanul eltűnnek. A „FEEOLIN“ legjobb hajtisztító — hajpótló — és hajszépségszer. Megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóv. A „FEEOLIN“ egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztítószer. A ki a „FEEOLIN“ általánosan szappan helyét használja, fiatal és szép marad. Kötelezzük magunkat a pénz azonnali visszafizetésére, ha a „FEEOLIN“ használata nem sikeres. Egy darab ára 1 kor., 3 darab 2,50 kor., 6 darab 4 kor., 2 darab 7 kor., Egy darab utáni portó 20 fillér, 3 darabon 30 fillér, 6 darabon 40 fillér, 12 darabon 60 fillér. Utánvétele 60 fillér el 12 db. Megrendelhető FEITH P. órák tárában Bécs, VII., Mariahilferstr. 35

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tisztelőknek, posta-, vasút- és rendőrszolgálatoknak, valamint mindenkinél, kinek jó órára szüksége van, szíves tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar. elektro-arany-plaque remontoir órák „Glas-hütte“ rendszerű egyedül elrusztított átvettők. Ezen órák antimagnetikus precíziós szerkezettel vannak ellátva, legpontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden egyes órárt három évi írásbeli jótállást vállalunk. Az óratok, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonette) állnak, pompás és legdivatosabb kiállításúak és az újonnan feltalált abszolút változtatlan amerikai góldin ércből készülnek.

azonkívül egy 14karat. aranylemezzel vannak átvonva, miáltal oly eredeti hasonlatosságúak a valódi arany órákhoz, hogy még szakértők által sem különböztethetők meg egy 200 korona értékű valódi arany órától. A világ egyedüli órája, mely soha sem veszíti el valódi arany kincsét 10 000 utánrendelést és körülbelül 3000 díszes levelet kaptunk 6 hónap letforgása alatt. Ara egy úri vagy női órának csak 16 kor. vám- és bérmentve. Minden órához egy börtök ingyen. Legdivatosabb és legtelegánsabb arany-plaque-lánccal órák és hölgyek részére (nyakláncok is) 3, 5 és 8 korona. Minden még nem felelő óra kifogás nélkül visszavetjük, miáltal semmi kockázat. Szétküldés utánvét vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

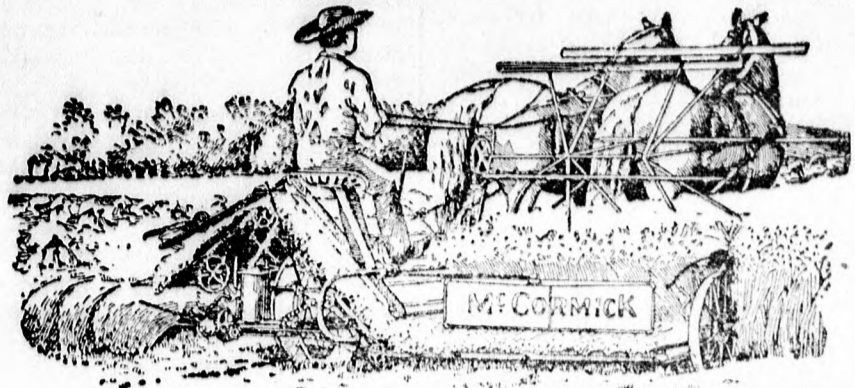
Rendelvények intézendők:

Uhren-Versandhaus „Chronos“ Basel I. (Schweiz). Levelek Svájcba 25 fill., levelezőlapok 10 filleres bélyeggel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

McCormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

P A R I S 1900-ban

Kéveköto aratógép,
Fűkaszalógép,
Köszörűkészülék

„Daisy“ marokkrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kévekötofonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte!
Olcsó tartalékrészek óriási raktára.

Tessék mintakönyvet kérni!

VILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés:
362000 gép.

BUDAPEST,

V. kerület, Vaczi-ut 30 szám.

Képviselőnk: Seidl Gyula Versecz.

Egyedül valódi angol

THIERRY-BALZSAM.

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

ICH DIEN

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-
Apothek des
A. Thierry in Pregrada
bei
Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utóérhetetlen hatású gyógyszer a fűdőnek, a mellnek minden kóros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a leggyakoribb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elfűzi a lazakat. 4. Meglepetően gyógyítja a máj, a gyomor, s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyöcsöket és tagrágatásokat. 5. Széliden mozditja elő a székélest s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, füres fogaknál és szájróhadás-kor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orrbáncz, kiütés varak, megfagyott s megégetett tagokra rüh, fekély s bőrdzudadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejtájtást, zúgást, szaggatást, köszvényt, fülhajtalmat stb. Vigyázzunk tehát mindig ezen fenti zöld apácza-vedőjegyre! Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek. A szétküldés csakis eredeti szab. cartonokban történik, melyekben 12 kicsiny vagy 6 dupla üveg foglaltatik. Ausztria-Magyarország minden postállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Hercegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona és 60 fillér; kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetik széjjel.

Szétküldés csak előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön?

mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keleti is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha Thierry gyógyszerész egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen.

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a te elapadásának, az orrbáncz esetében, továbbá mindenféle régi sevek, láb- és csontnyílások, sebek, fejtájtások, dugott lábak, s csontvevődeseknél, vágás, szúrás, lővés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serot stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinővés, képződmeny, karbunkulus és raknál; végre pokolvar, körömfereg, körömgyűlés, a lábak jaras közben történt kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyűlt vér, fulzugas stb. stb. esetében. Két adagnál kevesebb nem szállítatik; a szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltek. Két tegely csomagolással postai szállítási díjjal együtt 3 korona 50 fillér. Számos bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kerek mindenkit, hogy óvakodjék a hatástelküli hamisítások vévesétől s arra ügyeljen, hogy a tegelybe be van-e a fenti vedőjegyem és szegem. Thierry (A) LIMITED győgytára az „Orangyalhoz“ Pregradában, egelve.

E két gyógyszerében felmulhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékebb és hathatosabb, es nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így lehet az év bármely szakában kulbötő. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megerkeltéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy zölle sokszorosán ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a penz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellől teljesen ártatlan, világírú szerenél, melyeknek minden családnál találatának kellene lenni. A hol a fent ismertettét vedőjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és ezímezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész LIMITED Orangyal-győgytára, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapestben: Török J. gyógyszerész; Zágrabbau: Mittelbach J. gyógyszerész es Beesben: Brady C. gyógyszerésznel.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Vaczi-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium“

legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokkrakó és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resicziái mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű acélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: Singer és Palmer, Temesvár.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetéssel, a GRAND PRIX t. nyerték.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.